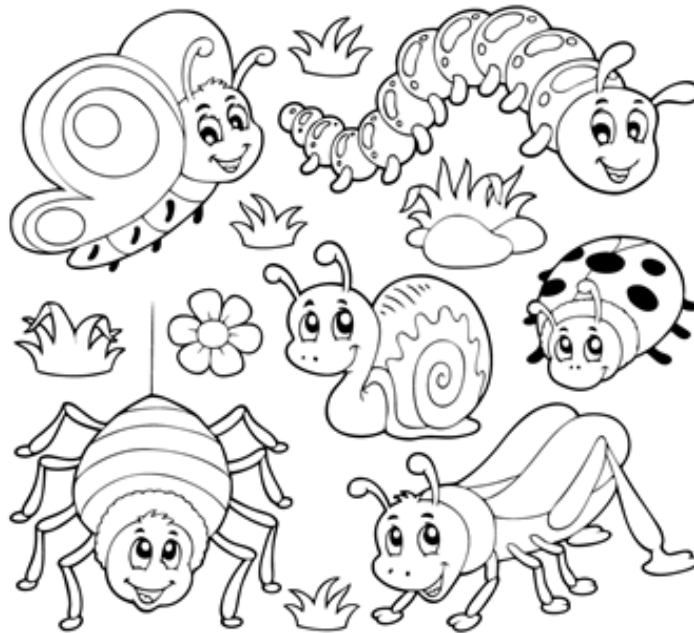

Groep 3 (vanaf april) en groep 4

INSECTEN 2

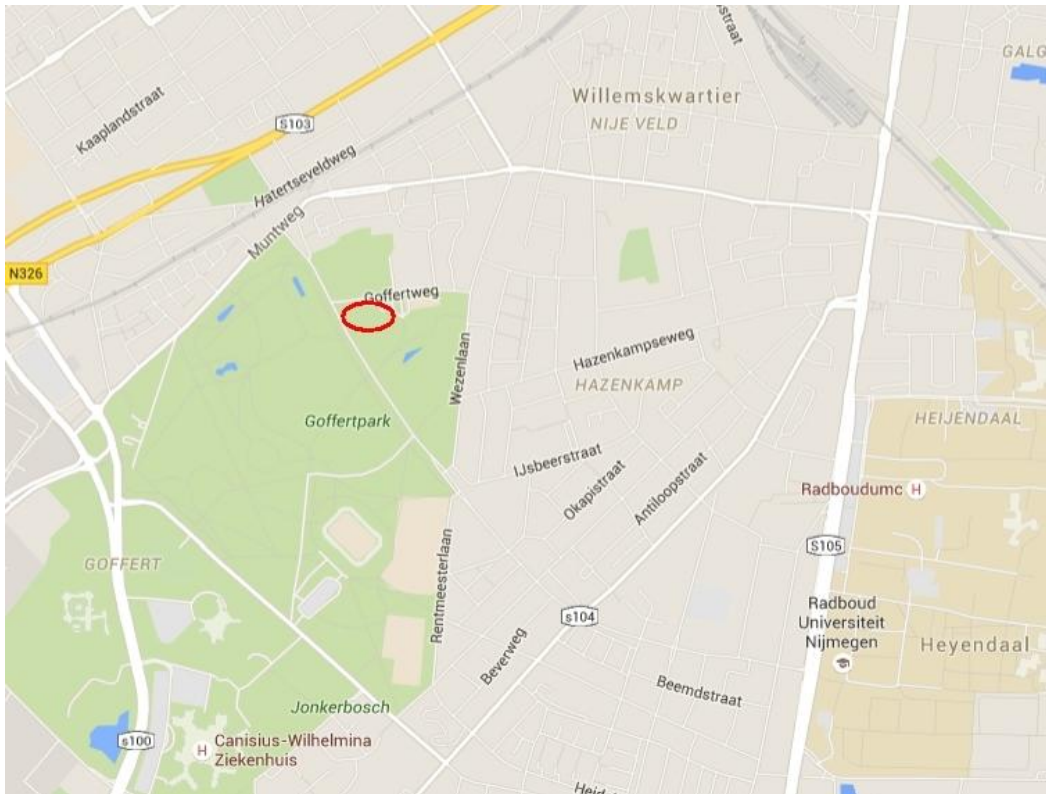
Kleine Beestjessafari

Vlindertje, vlindertje
Niks of niets hindert je
Was ik maar net als jij licht als een veertje
Vliegensvlug fladder jij
Ver weg of dicht bij mij
Vlindertje mag ik een keertje?

Tekst: Rietveld-Roos

Bereikbaarheid en ligging Natuurtuin: ovale aanduiding op de kaart

Colofon

Deze lesbrief is een uitgave van de Stichting Educatieve Natuurtuin Goffert (SENG) te Nijmegen, 2016 5e oplage.

Post- en bezoekadres: Educatieve Natuurtuin Goffert
Goffertweg 19
6532 AA Nijmegen (zie plattegrond).
educatie@natuurtingoffert.nl
www.natuurtingoffert.nl

De Natuurtuin is telefonisch bereikbaar: 024-3541729.

Voor Nijmeegse scholen worden de kosten gedragen door het Gemeentelijk Declaratiefonds. Scholen buiten Nijmegen ontvangen een rekening.

Ontwerp en tekst: Louis van der Heijden en educatiemedewerkers van de Natuurtuin.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een gegevensbestand en/ of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de SENG.

Kleine beestjes safari

les over insecten en andere kleine beestjes voor groep 3 (vanaf april) en groep 4

Het doel van deze les is kinderen zelf te laten ontdekken wat voor soorten kleine dieren er op bepaalde plaatsen voorkomen. De kinderen gaan beestjes vangen en ontdekken dat er op bepaalde plaatsen veel van één soort voorkomen en op andere plaatsen weinig. Ze bekijken de beestjes en noteren hoeveel ze gevangen hebben. Dit wordt per groep genoteerd, de resultaten gaan na de les mee naar de school en worden gebruikt voor de verwerking.

Deze lesbrief bestaat uit 4 onderdelen:

- A. Voorbereidingsles
- B. De les in de tuin
- C. Verwerkingsles
- D. Evaluatie

A. Voorbereidingsles

1. Begin met inventariseren wat de kinderen al van kleine beestjes weten:

- Kennen ze namen, soorten?
- Leuk, eng of vervelend?
- Wie durft ze aan te raken?

Hoe zou de wereld eruit zien als je zo klein was als een mier?

Maak een tekening met jezelf of de hele klas.

2. Hoe houd je de kleine beestjes uit elkaar? Laat leerlingen afbeeldingen zoeken op internet naar:

- beestjes zonder pootjes.
- beestjes met 6 poten
- beestjes met 8 poten
- beestjes met veel poten

Maak een collage met de verschillende groepen:

- beestjes zonder poten zijn **wormen, naakt- en huisjesslakken**;
- beestjes met 6 poten zijn **insecten**;
- beestjes met 8 poten zijn **spinnen, hooiwagens, mijten en teken**
- beestjes met veel poten : **duizendpoten, miljoenpoten en pissebedden**.

3. Spel: Hoe loop je zonder pootjes? kies kinderen uit om voor te doen

- Hoe loop je met 6 pootjes groepje van 3 leerlingen
- Hoe loop je met 8 poten groepje van 4 leerlingen
- Hoe loop je met 14 poten groepje van 7 leerlingen
- Hoe loop je als een duizendpoot groepje van 15 of 20 leerlingen
- Hoe loop je als een miljoenpoot hele klas

4. Er zijn diverse sites op internet om meer voorbereidende activiteiten te vinden.

www.jufianneke.nl/wordpress/thema-allemaal-kriebelbeestjes

www.kleutergroep.nl/Dieren/insecten%20index.htm

www.jufmarita.yurls.net/nl/page/880588

www.jufsica.yurls.net/nl/page/793401

Link naar de presentatie die u op het digibord kunt gebruiken gebruik hierbij de bijlage eng, leuk of mooi.

https://prezi.com/n7b9qcd2mpyo/eng-buren/?utm_campaign=share&utm_medium=copy2.

Heeft u vragen over het bezoek aan de Natuurtuin of over de voorbereiding daarvan stuur deze naar: educatie@natuurtuingoffert.nl

We zullen u zo snel mogelijk antwoord geven

B. De les in de tuin

In verband met de lesopzet is het wenselijk de klas **vooraf** vast te verdelen in **5** groepjes. **Ouderbegeleiding is hierbij gewenst**. Indien u niet genoeg begeleiding kunt krijgen, wilt u dan met ons contact opnemen, zodat we eventueel wat meer vrijwilligers in kunnen zetten.

Voor deze les dient u de **werkbladen 1 t/m 6** te kopiëren, **1 setje** per groepje kinderen. Alle materialen voor het tuinbezoek zijn in de Natuurtuin aanwezig.

Bij deze les staat het zelf zoeken voorop. Zo leren de kinderen de dieren in hun eigen omgeving kennen.

De opzet is daarbij om:

- het gericht kijken en zoeken te stimuleren;
- respectvol te leren omgaan met dieren, hoe klein ook;
- samenwerken te stimuleren.
- oefenen met tellen

Werkwijze:

Na de ontvangst bij de poort krijgen de kinderen en begeleiders in de kring uitleg over deze les.

De kinderen gaan in groepjes naar verschillende plaatsen in de tuin die met een vlag gemarkeerd zijn.

Bij elke vlag vinden de kinderen een opdrachtkaart waarop staat welke beestjes ze gaan vangen en hoe ze dit moeten doen. Het zelf zoeken staat daarbij voorop.

Met een loep wordt de vangst van dichtbij bekeken.

Op het **werkblad** noteren ze hun waarnemingen.

De vangst wordt vrijgelaten, daarna gaan ze naar de volgende vlag.

De les wordt centraal afgesloten de kinderen nemen de werkbladen mee naar school.

C. Verwerkingsles

Suggesties

Tijdens de les in de Natuurtuin hebben de kinderen gekeken naar de verschillende soorten beestjes: de aantallen genoteerd, de poten geteld en ontdekt waar ze leven.

Bespreek de dieren die de kinderen op werkblad 6, het kennismaakvel, hebben genoteerd. Is de beleving van de kinderen na het tuinbezoek met betrekking tot eng, leuk of mooi veranderd?

Op de werkbladen staat genoteerd welke beestjes gevangen zijn.

Deze beestjes zijn allemaal koudbloedig en dus erg afhankelijk van de temperatuur.

Bodemdiertjes (werkblad 1 en 3) houden van niet te warm en vochtig weer. Ze hebben veel plantaardig afval nodig en een schuilplaats.

Insecten (werkblad 2 en 4) houden over het algemeen van warm en droog weer. Veel vliegende soorten gebruiken bloemen als voedselbron, maar ook wel plantensap of andere kleine beestjes.

Spinnen (werkblad 5) houden over het algemeen ook van warm weer: het zijn allemaal insecteneters.

Vraag: weten ze nog hoe het weer was in de tuin?

Voor welke diertjes is dat gunstig?

Klopt dat met wat ze gevangen hebben?

Enkele links voor verdere informatie:

<http://kleuterportaal.nl/schoolborden/catalogus.html?bouw=onderbouw&vakgebied=thema-kriebelbeestjes>

<http://www.marijeandringa.yurls.net/nl/page/648365>

Film: "Erik of het klein insectenboek" of "Microcosmos"

D. Evaluatie en vragen over de les

Laat ons weten wat u goed vond aan de les: de TOPS

Laat ons weten wat u voor verbetering vatbaar vindt: de TIPS

Stuur deze naar: educatie@natuurtuingoffert.nl

Op de volgende bladzijden vindt u werkbladen die u moet afdrukken:

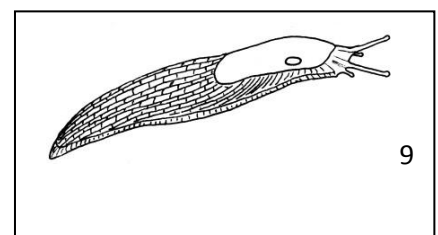
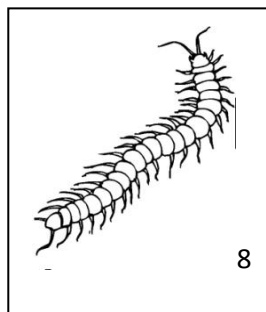
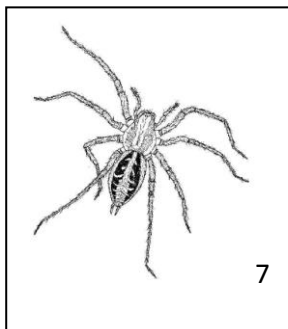
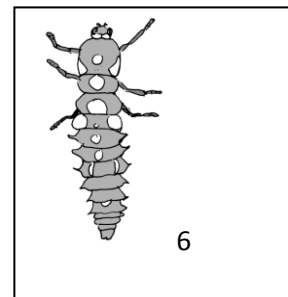
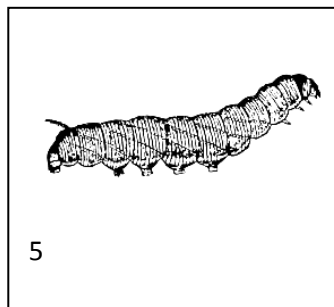
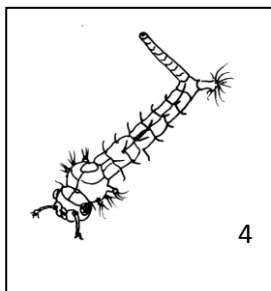
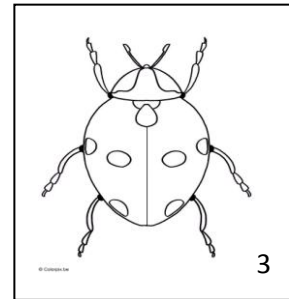
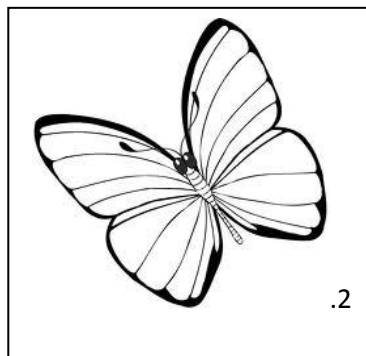
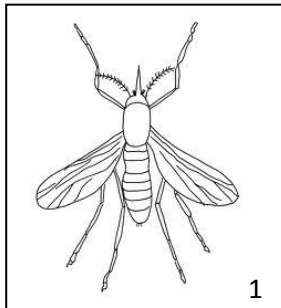
Bijlage eng, leuk of mooi hoort bij de bijgevoegde powerpointpresentatie

Van de werkbladen **1 t/m 6** moet u voor **elk groepje** een setje afdrukken, deze moeten worden meegenomen bij het bezoek aan de Natuurtuin.

Bijlage: Eng, leuk of mooi?

Geef elk dier een cijfer van 1 tot 5:

1 = superleuk, 5 = super-eng. Zet ze in volgorde van engheid.

Geef ze een volgorde van heel eng naar heel leuk:

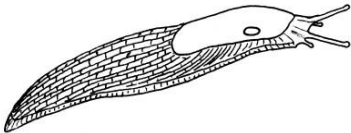
.....

Ik vind nummer 1 het engste omdat:

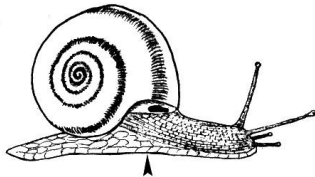
Ik vind nummer 9 het leukste omdat:

Beestjes zonder poten

hoeveel hebben we er gezien?

Naaktslak

Huisjesslak

Worm

Beestjes met 6 poten + vleugels!

hoeveel hebben we er gezien?

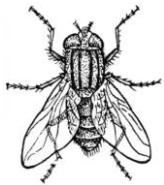
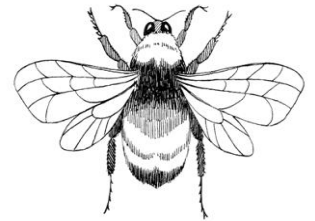
< dag-vlinder
nacht-vlinder >

.....

< bij of hommelmug >

.....

< vlieg of mug >

.....

< wesp of zweefvlieg >

.....

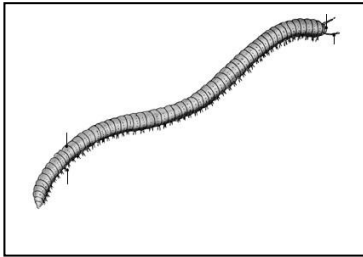
< libel of waterjuffer >

.....

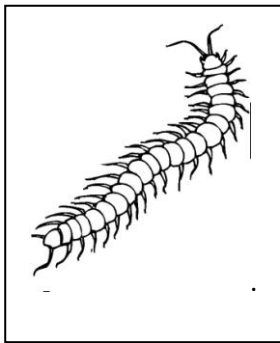

Beestjes met veel poten

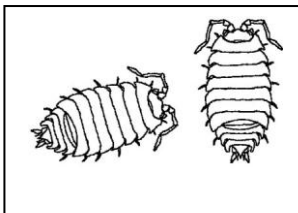
hoeveel hebben we er gezien?

Miljoenpoot

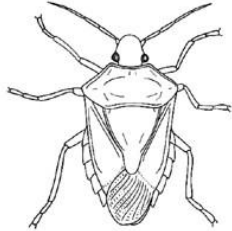
Duizendpoot

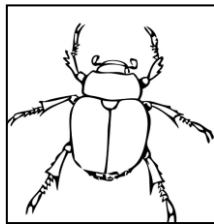
Pissebed

Beestjes met 6 poten

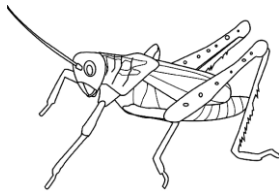
zonder vleugels of met verborgen vleugels
hoeveel hebben we er gezien?

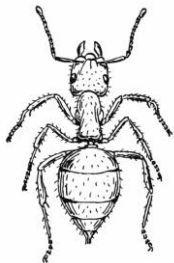
Wants

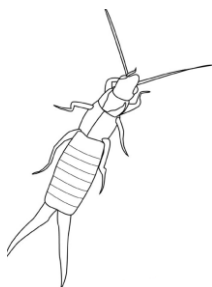
Kevers

Sprinkhaan

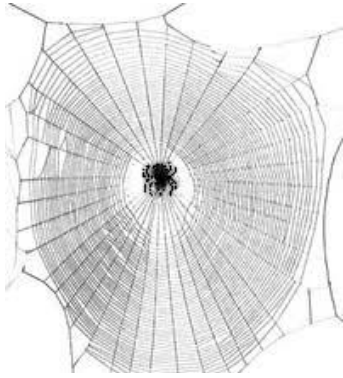
Mier

Oorworm

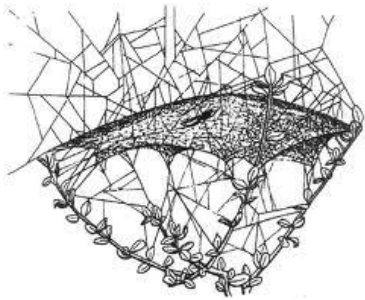
Beestjes met 8 poten

hoeveel hebben we er gezien?

Spin met een wielweb

.....

Spin met een hangmat

.....

Jagende spin

.....

Springspin

.....

Hooiwagen

.....

Deze beestjes hebben we van dichtbij gezien

	tekening	naam	aantal pootjes	eng of mooi	bijzonder opvallend
1					
2					
3					
4					
5					